

# KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 27 Sierpnia r. 1820 roku

Observacje meteorologiczne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Głmia. w powie.
dn. 25 średnia.		27 cal. 7.9 lin.	+ 13,25 stopn	Polud. Wschod.	Pochmur.
dn. 26 średnia.		27 - 9,65 -	+ 11,92 -	Wschodni	Pochmur.
dn. 27 godz. 6		27 - 10,2 -	+ 10,5	Północny	Pochmur.

## WOLNE MIASTO KRAKOW.

Kraków, dnia 20 sierpnia. Senat rządzący tu-tejszy wydał następującą odezwę:

„Gdy zwłoki *Kościuszki* w grobach Królów Polskich złożonemi zostały, ogłosił był senat składkę na wzniesienie pomnika dla ostatniego swobodnych oyczystych obrońcy. Dwa lata ledwie ubiegło, a już takowa pomimo twardości czasów sumę 20,000 przeniosła. W nadziei ściągnięcia złożonych po innych miejscach zasilków, w mocney ufności, że gorliwość redaków jeszcze w pomoc usiłowanom naszym pośpieszy, senat rządzący wolnego Miasta *Krakowa* przedsięwziął zająć się niezwłocznie dopełnieniem tak świętej, tak uroczystej powinności. A zwracając uwagę na pamięć umiesionego do wieczności Bohatyrza, na zamężność krajową i na samą wielkość przedmiotu, postanowił oddać *Kościszce* hołd taki, który sięgając wspaniałej prostoty pierwiastkowych wieków naszej oyczyny, zaświadczyć ma potomnym, o całym ogromie żalu, i uwielbienia naszego. Oto w bliskości tego starożytnego grodu, uderzają krą-powca i przechodnia, proste, a okazałe *Wandy* i *Krakusa* mogiły. Czterdzieści pokoleń pochłonęły grobowce, znikły obok nich z powierzchni ziemi wspaniałe gmachy, zamki warowne, zatarły się wznoszone ręką nieudolnej sztuki, tyłu znakomitych mężów pomniki; a te starożytne mogiły, usypane rękami naddziadów naszych, urągają się z zawiści czasów, i długo jeszcze urągają się nie przestaną. Niech więc ten, który tak świetnie dzieje dawnej Polski zakończył, używa równej czci pierwszym założycielom naszej wielkości; niech dzień jego zgonu, będzie dniem narodowej żałoby; niech Polska obok wstawionych imion *Krakusa* i *Wandy*, imie nieśmiertelne cnotliwego *Kościuszki* wspomina.

„By więc to przedsięwzięcie, w samym początku należnej sobie nabyło powagi, senat rządzący wolnego miasta *Krakowa*, nie mogąc dla zachodzącego w tym roku święta odbyć zamierzony uroczystości w dniu 15 października r. b., jako w dniu dorocznym zgonu *Kościuszki*, postanowił w następnym dniu 16tym tegoż miesiąca założyć z przyzwolitą okazałością podstawę mającej się wzniesić na cześć jego mogiły; a góra *Bronisławy*, przyległa starożytnej Polski stolicy, wyższa i okazalsza nad inne, będzie miejscem, na którym w przeciągu lat kilku z oyczystej ziemi, i głazu krajowego, dźwignie się pomnik z tym napisem: *Kościuszce*.

„Szczegółowe dachowienstwo, urzędnicy, obywatele, ziemianie! Wy jego cnot, skromności i

męstwa wielbiciele! Wy, za których krew szlachetną przelewał! Wy, którzy pragniecie potomstwu swemu, rzadki wzór bohaterstwa jego do naśladowania przekazać! Wy, jednem słowem, Polacy i Polki, ubiegajcie się do tak świętego zamiaru. Wesprzyjcie uczestnictwem waszém usiłowania rządu, ażebyśmy wszyscy z chlubą rzeć mogli o sobie: Te ręce usypały *Kościuszki* mogiłę. W *Krakowie* dnia 19 lipca 1820 roku.

*Wodzicki. Mieroszewski, Sekr. J. Sen.*

## N I E M C Y.

*Od brzegow Menu, dnia 11 sierpnia.* Kawaler *Genz* udając się z *Wiednia* do *Włoch*, przejechał przez *Monachium*.

*Baron Stein* bawi w *Zurich*. Słychać, iż podróż jego przez *Szwajcaryę* nie jest bez ważnego celu.

Kilku wyprawionych z *Rossyi* jezuitów przybyło do *Frankfortu* nad *Menem*. Rektor *Posserat* z *Vallaint*, w szwajcarskim kantonie *freyburkskim*, wyjechał do *Wiednia*, gdzie ma założyć nowicyat redemptorystów. Przyjęto jezuitów, w kantonie *tessyńskim*.

Prawo z dnia 29 z. m. względem odpowiedzialności celniejszych urzędników w kraju *Hesko-Darmstadtzkim*, tak brzmi: „Ministrowie, radcy ministeryum, oraz wszyscy terażniejsi i następni wyżsi urzędnicy, pociągani do odpowiedzialności za nieprawne postępowanie lub niewypelnienie obietnic wielkiego Xiążęcia danych stanom krajowym, nie mogą się nigdy uniewinniać rozkazami panującego; takie bowiem rozkazy pochodzić tylko mogą z mylnego uważania rzeczy, co objaśnić jest obowiązkiem pierwszych urzędników.”

Na odprawionej dnia 5 b. m. sessyi stanów w *Darmstadt*, minister *Grollman* podał projekt do prawa, aby żadne konstytucyjne ustawy nie podlegały odmianie, chyba za zezwoleniem dwóch trzecich części obecnych członków w obu izbach. W liczbie takich ustaw mieszczą się i te: iż wszyscy są równi w obliżu prawa; iż różność wyznań nie pociąga za sobą różnicy w używaniu praw politycznych i cywilnych; iż wolność osób i własności takiemu tylko ściśnieniu podlega, jakie prawo stanowi; iż prywatną własnością można rozrzucić dla publicznego celu, lecz za poprzedzającym wynagrodzeniem; iż wszyscy, stosownie do prawa, są obowiązani do służby wojskowej, i przykładania się do ciężarów krajowych; iż każdy może być tylko do właściwego sądu pociągniętym, wyjąwszy przypadki prawem objęte;

iz nakoniec rząd nie może mieć żadnego wpływu do wyrokowania w sprawach.

Przychylenie się rządu badenckiego do kilku sprawiedliwych życzeń stanów krajowych, powiększyło położoną w nim ufność. Zmniejszenie wydatków publicznych, uwolnienie deputowanego *Winter* z więzienia; przyjacielskie oraz stosunki między członkami stanów i kommissarzami rządowemi, umocniły jedność. Słychać o odmianie kilku innych urzędzeń, na które się dotąd skarżono. W liczbie ich mieści się szczególniej cenzura. Nie zaprzeczono, iż cenzura, zwłaszcza w dzisiejszych okolicznościach, nie może być zniesioną; lecz chęłanoby, aby postanowienia nie objęte uchwałą seymu związku niemieckiego, a zawarte w wydanym w tej mierze edykcie, zostały uchylone.

Deputowany *Uhl* zdał dnia 5 b. m. drugiej izbie badenckiej sprawę o dochodach krajowych. Kommissya radziła zmniejszyć akcyzę od soli, mięsa, wódki, oliwy i t. d. Oświadczyła się oraz przeciwko wniesioney opłacie od kapitałów, a była za opłatą od pensyi. Nie radziła także stanowić opłaty od sprzętów, bo każdy nowy podatek jest nienawistnym.

*Hannover*, dnia 12 sierpnia. Zniesiono w kraju naszym pospolite ruszenie. Według nowego prawa wojskowego, nie będzie żadney różnicy między batalionami, które jednokowych praw używać powinny. Wojsko ma być uzupełnionem z krajowców. Wszyscy, po skończonych lat 20 wieku swego, obowiązani są do służby wojskowej, oprócz dawniejszey udzielney szlachty rzeszy niemieckiej.

Słychać, iż stany królestwa hannowerskiego mają być zwołane w przyszłym miesiącu.

Słychać o przywróceniu kommissyi europejskiej, która długo była w *Paryżu* z powodu ogólnych interesów Europy, a która się składała z posłów większych mocarstw przy dworze francuzkim, i z francuzkiego ministra spraw zagranicznych. Wiadomo przynajmniej z pewnością, iż wielka czynność daje się od niedawnego czasu postrzegać w gabinetach.

Rada nadworny i kawaler *Genz*, jadąc do Włoch, przybył do *Monachium* dla umówienia się z rządem bawarskim względem przechodu kilku pułków austryackich przez Bawaryę do Tyrolu i Włoch. Słychać, iż wspomniane pułki przeprowadzą się przez *Dunaj* pod *Deggendorf* i *Straubing*. Wojsko bawarskie ma także zebrać się w okolicach *Norymburgi*.

Na odprawioney d. 3 b. m. sessyi seymu związku niemieckiego, przydujący poseł, stosownie do 21go artykułu ostatecznego aktu obrad ministeryalnych, podał wnioski względem postępowania w sądach kompromisarskich. Przyjęto je jednomyślnie i w uchwałę seymową zamieniono. Wspomniony poseł podał także stosownie do 31 artykułu rzeczónego aktu wnioski względem oddzielnego przepisu przywiedzenia postanowień seymowych do skutku, a nareszcie względem spławu na rzekach. Uchwalono, aby dla zapewnienia wolnego spławu na rzekach, wszyscy członkowie związku obowiązali się zachować ściśle istniejące urządzenie, i 19 artykuł aktu związkowego wziąć za zasadę, tudzież odbywające się jeszcze w tej mierze układy jak najszybciej ukończyć.

Obywatele w *Darmstadt* mający prawo obierania deputowanych, zgromadzili się d. 10 b. m. dla wybrania innego deputowanego na miejsce Pana *Höpfner*; lecz nikogo nie wybrali.

Na sessyi izby deputowanych badenckich d. 10 b. m. w *Karlsruhe*, niektórzy deputowani, a zwłaszcza PP. *Winter* i *Liebenstein*, przyznawali rządowi prawo przyjmowania pod opiekę mieszkańców nie wyznających religii chrześcijańskiej; rząd zaś w podanym projekcie oddawał to prawo gminom. Zwawe były rozprawy. Wielu deputowanych obstawało za dotychczasowem urządzeniem żydów, według którego rozciągnięcie opieki nad nimi zależało od rządu. Niektórzy, jako to: PP. *Dullinger* i *Ehren* okazali się gorliwemi stronnikami talmudu, a pierwszy mówiąc za Izraelitami odwoływał się do świętego przymierza. Pan *Winter* wskazał przeszkody, jakie żydzi czynią oświacie. Większością nakoniec kresek postanowiono, iż gminy mają udzielać żydom prawo opieki. Członkowie należący do mniejszości, podali przeciwko temu oświadczenie do protokołu. Wreszcie umysły tak były zapalone, iż prezes musiał kilka razy przywoływać do porządku.

Hrabia *Buol-Schauenstein* na tajney sessyi seymu ligi niemieckiej w Frankforcie oddał oświadczenie Cesarza austryackiego względem wypadków w Neapolu. Wyrażono w niem, iż Cesarz Austryacki, jako naturalny Włoch obrońca, dla utrzymania tam spokojności, i zapewnienia wzajemney krajów względem siebie niepodległości we Włoszech, postanowił użyć wszelkich sposobów dla dopięcia tego celu, jako też i dla zasłonięcia Europy od niebezpieczeństwa, jakim Włochy mogłyby publiczną jej spokojność zagrozić. Wezwał przytém ligę niemiecką; aby na wszelki wypadek była w pogotowiu.

Z powodu powyższego oświadczenia Cesarza austryackiego, zwrócono szczególniej uwagę na niebezpieczeństwa dla publiczney spokojności, wynikające z istnienia towarzystw tajnych, a wypadkami w królestwie obojey Sycylii dostatecznie sprawdzone. Wypadki te usprawiedliwiają teraz aż nadto uchwały, które w skutek kongresu karlsbardskiego dnia 20 września r. n. na seymie ligi niemieckiej przyjęto. Postanowiono także, ażeby ze względu na dzisiejsze polityczne stosunki przyspieszyć rozwinięcie zasad i środków dających do ustalenia Ligi niemieckiej w skutek ostatecznego aktu, na obradach ministrów w Wiedniu uchwalonego. W tym celu, wszyscy pełnomocni posłowie niemieccy zasięgną od dworów swoich jak najszybciej dostatecznych przepisów:

*Akt ostateczny obrad ministeryalnych w Wiedniu względem rozwinięcia i ustalenia związku niemieckiego.* (Ciąg dalszy) — (Obacz *Gaz. Kur. Lit.* N. 76, 79, 85 i 88).

Art. 50. Ze względu na ogólne stosunki zagraniczne, obowiązkiem jest zgromadzenia związkowego: 1) aby jako organ całego związku starało się o utrzymanie spokojnych i przyjacielskich stosunków z postronnemi krajami; 2) aby posłów obcych mocarstw, opatrzonych w listy wierzytelne, przyjmowało, i w potrzebie imieniem związku wyprawiało posłów do obcych mocarstw; 3) aby w zachodzących przypadkach wchodziło w układy dla całego związku, i zawierało ugody dla niego; 4) aby na żądanie pojedynczych rządów związkowych zezwalało na wdanie się związku u postronnych mocarstw, i wzajemnie na żądanie obcych krajów przyjmowało pośrednictwo związku u pojedynczych członków tegoż związku.

Art. 51. Zgromadzenie związkowe obowiązane jest także stanowić urządzenia organiczne tyczące

ce się wojskowości związku, i środki obrony potrzebne do zabezpieczenia swoich krajów.

Art. 52. Gdy do osiągnięcia zamiarów i uławiania interesów, członkowie należący do ogółu, dawać powinni składki pieniężne, przeto zgromadzenie związkowe obowiązane jest: 1) oznaczyć ogólną ilość zwyczajnych wydatków stosownie do konstytucyi, ile to być może; 2) w zachodzących wypadkach, naznaczać składki dla opędzenia nieodzownych i nadzwyczajnych wydatków, celem przywieźienia do skutku szczególnych uchwał, które się tyczą uznanych zamiarów związku; 3) ułożyć listę, w jakim stosunku członkowie związkowi należec mają do składki; 4) nakazać pobor, użycie i wyrachowanie składek, i mieć dozór nad nimi.

Art. 53. Zaręczona aktem związkowym niepodległość pojedynczych krajów związkowych, wyłącza zaiste w ogólności wszelki wpływ związku do wewnętrznego urzędowania tychże krajów i ich administracyi. Gdy zaś członkowie związku w drugim rozdziale aktu związkowego zgodzili się na niektóre szczególne przepisy, tyczące się jużto rękomyi zapewnionych praw, już też pewnych stosunków poddanych krajowych; przeto zgromadzenie związkowe powinno się starać o dopełnienie przyjętych temi przepisami obowiązków, jeśliby się z dostatecznie gruntownych doniesień członków związku okazało, że takowe obowiązki nie są dopełnione. Użycie atoli przedsięwziętych powszechnych urzędzeń w szerególnych wypadkach, stosownie do owych zobowiązań, zostawia się jedynie samym rządóm.

Art. 54. Gdy podług brzmienia artykułu 13 aktu związkowego i później uczynionych objaśnień, stany konstytucyjne we wszystkich krajach związkowych zaprowadzone być powinny: przeto zgromadzenie związkowe ma dawać bacność, aby ustawa ta wszędzie do skutku przywieźioną została.

Art. 55. Monarchom udzielnym krajów związkowych wolno jest urządzić tę okoliczność ze względu tak na dawniejsze prawa stanów, jako też na zachodzące obecne stosunki.

Art. 56. Istniejące uznane konstytucye nie mogą być inaczej odmienione, jak w sposobie konstytucyeynym.

Art. 57. Gdy związek niemiecki, wyjąwszy wolne miasta, składa się z udzielnych monarchów, stosownie więc do takiego wyobrażenia, cała władza krajowa powinna być połączoną w naczelniku kraju, i monarcha przez konstytucyą tylko stanów krajowych może być zobowiązany do wspólnego ze stanami działania w wykonaniu praw oznaczonych.

Art. 58. Udzielnym Monarchom połączonym w związek, żadna konstytucya stanów krajowych nie może przeszkadzać lub ich ścieśniać w dopełnieniu zobowiązań związkowych.

Art. 59. Gdzie publiczne obrady stanów krajowych są przez konstytucyą dozwolone, tam prawidła przepisujące porządek w postępowaniu zapobiegać powinny, aby prawne granice wolnego wynurzenia myśli, tak na samych obradach, jak w czasie ogłoszenia ich drukiem, nie były przestąpione w sposobie zagrażającym spokojności pojedynczego kraju związkowego lub całych Niemiec.

Art. 60. Jeśliby członek związkowy wzywał związek, aby zaprowadzoną w kraju jego konstytucyą zaręczył, w tym razie zgromadzenie związkowe może dać takowe zaręczenie. Tym zaś sposobem wspomniane zgromadzenie nabywa prawa urzędowania konstytucyą na wezwanie stron interes-

owanych, i uprzątnienia zaszłych nieporozumień względem wykładu lub użycia tej konstytucyi, ile środki i drogi prawne nie są w tej mierze przepisane, a to za dobrowolnem przyjęciem pośrednictwa, lub rozstrzygnięciem sądu polubownego.

#### A U S T R Y A.

Spodziewamy się w stolicy naszej dwóch znakomitszych w Europie władców, którzy z monarchą naszym zapewne do obozu pod Pest pojadą.

Od d. 6 sierpnia są u nas wielkie upały; d. 11 do 26 stopni doszły.

Wielu u nas mniema, że nowy porządek rzeczy w królestwie neapolitańskim nie utrzyma się, i że niebawnie kontrrewolucya wybuchnie. Xiążę Ruffo, który był dotąd posłem neapolitańskim w Wiedniu, jest tego zdania, które zdarzenia w Sycylii potwierdzają. Wszakże według świeżych doniesień z Neapolu, rząd tamtejszy stara się postawić kray w stanie obrony.

#### A N G L I A.

Xiążę Kambridge wyjedzie dnia 16 sierpnia z Londynu do Wiednia, dla oddania cesarzowi austriackiemu listu, w którym Król angielski wynurza zdanie swoje względem wypadków we Włoszech.

Dnia 14 pogrzebiono zwłoki Xiężney York w pieczarach kościoła w Weybridge. W orszaku pogrzebowym szło najprzód 40 utrzymywanych przez nią ubogich dzieci. Za karawanem; jechali xiążęta York, Klarencyi, Sussex, Kambridge, Xiążę Leopold, i Hrabia Lauderdale. Po spuszczeniu zwłok Xiężney do grobu, herold obwoływał po trzykroć jej imie i wszystkie tytuły.

Zgromadzenie mieszkańców hrabstwa Middlesex, które się dla wzięcia na uwagę sprawy królowey zebrało; odbyło obrady dnia 8 sierpnia w gospodzie pod Syreną. Szeryf Parkins, Aldermanowie Waitham i Wood, tudzież Pan Francis Burdett mieli mowy, po których przyjęto jednomyślnie uchwałę naganiającą bill wniesiony przeciw królowey do parlamentu, i również jednomyślnie ułożony do niej adres przyjęto.

Doniesiono z Galloway, iż dowódcą stojącego tam pułku kazał uwięzić kapelana tegoż pułku za to, iż w modłach za Króla wzmiankował imie królowey, co wielkie tam zgorszenie sprawiło.

Nadeszły do Londynu wiadomości z Portugalii, że już i tam domagać się zaczynają konstytucyi.

Dnia 7 sierpnia zebrała się rada gabinetowa w biurze ministeryum spraw zagranicznych, której obrady przez trzy godziny trwały. Zaraz po nich wyprawiono Pana Basset gońca gabinetowego z pismem do Króla bawarskiego, a potem poseł francuzki miał długą rozmowę z Lordem Castlereagh. Tegoż dnia minister amerykański pracował w biurze spraw zagranicznych.

Po spuszczeniu z warsztatu okrętu liniowego *Trafalgar*, mającego wizerunek Lorda Nelson, budują teraz w *Chatham* nowy okręt liniowy o 120 działach, który nazywać się będzie: *Xiążę Rejent*.

W roku 1818 jezuitci w Anglii nawrócili 4000 protestantów na wiarę katolicką. Roku 1781 było w Anglii i Szkocyi 39,376 katolików, a teraz jest ich blisko 500,000. Tegoż samego

roku były w obu krajach 3 tylko klasztory misjonarzy, a teraz jest ich przeszło 50. Jezuiti mają kolegium swoje w *Honyhurst* niedaleko *Preston* w hrabstwie *Lankasterskim*, a w niem blisko 500 uczniów.

Stały ląd w stronie południowej morza lodowatego szukany nadaremnie przez kapitana *Cook*, w trzeciej jego naokoło świata podróży, znalazł teraz kapitan *Smith* pod 62gim stopniem, 30 minutami szerokości południowej, a 60tym stopniem długości zachodniej. Nazwał go *Nową południową Szkocją*, i imieniem Króla angielskiego objął w posiadłość. Klima tamtejsze jest umiarkowane, brzegi są górzyste, i jak się zdaje, niezamieszkałe. Cały kraj ma wiele podobieństwa z nadbrzeżami *Norwegii*.

Doia 16 sierpnia. Lord kanclerz wyszedł o godzinie 1 po południu z sądów, i odebrał pismo podane imieniem królewskiem. Wróciwszy na sądy oświadczył, iż o godzinie 2 wyjechać musi, lubo zrana kazał, aby pojazd dopiero o godzinie 5 po niego zajeżdżał. Wszakże nie ustają przysposobienia do sprawy przeciwko królowej. Wszyscy urzędnicy policyjni w *Westminster* odebrali rozkaz, aby od d. 17 sierpnia nie oddalali się z miasta, i w ciągu sprawy odbywali służbę w izbie wyższej i w pobliskości. Sprowadzeni z *Włoch* świadkowie przeciwko królowej mają być umieszczeni w domach, przytykających do parlamentu, w których *PP. Tyrwhitt* i *Ley*, oraz inni oficjalsi izby wyższej mieszkają, i wyprowadzić się musieli. Wejście do tych domów będzie palisadami obwarowane, a prócz tego, po przybyciu świadków, zatoczono zostaną 4 dział, i liczny oddział wojska będzie postawiony; co wszystko uczyni te domy podobnemi do małej twierdzy.

Królowa przez ciąg sprawy swojej mieszkać będzie w domu *Lady Francis*, niedaleko domu *Lorda Castlereagh*. Od dnia 17 b. m. zaczawszy, odcieńjechać ma paradnym pojazdem do parlamentu. Okna w domach przy ulicach, które dy na sąd udawać się będzie, są już za znaczne pieniądze ponajmowane.

Przed kilku dniami jakiś Pan mający order i gwiazdę na piersiach, zajeżdżał przed dom na ulicy *Portmann*, gdzie Królowa dawniej mieszkała. Wyprawiono natychmiast posłańca do królowej, a wkrótce potem przybył jej pojazd, do którego ów Pan wsiadł.

W przyszłym tygodniu zaczyna się ważna sprawa królowej. Obawiają się tu różnych wypadków; ale to nic nie znaczy. Anglii będzie zapewne spokojną.

Tutejsza komora celna odebrała od wydziału rozkaz, aby kapitanom okrętowym i maytkom *Duńskim*, *Szwedzkim*, *Norwęgskim* i *Finlandzkim*, pozwałała brać bez opłaty cła towary rękodzielnicze angielskie na domową ich potrzebę z portów: *Londynu*, *Boston*, *Hull*, *Stockton* i *Newcastle*, a to w oznaczonej wartości, to jest, kapitanom za 20 funtów szterlingów, a maytkom za 5 funtów szterl.

Przy otwarciu sklepienia w dawnym opactwie katolickim *Connor*, w Irlandyi, znaleziono w rękopismie pieśni *Ossyana* w dębowej skrzyni. Xiądz nazwiskiem *Terence O' Neal* przetłóżył je w roku 1465 z języka szkockiego na dawny irlandzki. Teraźniejsza rodzina *Hrabów O' Neal* pochodzi od tego Xiędza.

Pan *James Brougham*, brat pełnomocnika kró-

lowey, wyjechał na stały ląd za jej interesami.

## FRANCYA.

*Paryż, dnia 12 sierpnia.* Tutejszy dziennik *Konstytucjonista*, broni tutejszej stolicy od umieszczonego w gazecie *Francyi* zarzutu, jakoby *Paryż* był widocznie ogniskiem wszelkich buntów. Tak zaś pisze: „*Paryż* jest spokojny; *Paryż* chce porządku dla handlu i przemysłu; chce konstytucyi i panowania praw. *Paryż* czci monarchę, jest posłusznym konstytucyi, i ma tylko niewinny wpływ do innych narodów, dając im przykład szukania szczęścia w dobrodzieystwach poprawy obyczajów i mądrości ustaw.”

We wszystkich sklepach sprzedają tu wizerunek Xiędza *Minichini*, który wiele się przyłożył do rewolucyi w *Neapolu*.

Czytamy w *Monitorze*, iż ogień w *Bercy* wybuchnął przez nierostropność dwóch robotników, którzy wino siarkować mieli, i ze świecą za nadto się zbliżyli do słomianego dachu. Powtórny zaś dnia 2 b. m. ogień, który prędko ugaszono, wzniecała służąca.

Listy z *Marsylii* donoszą, iż tam chcą nająć obszernej dom dla byłego hiszpańskiego Xiążęcia *Pokoju*, który chce wyjechać z *Rzymu*, a nawet ze *Włoch*. Okręty kupieckie neapolitańskie używały jeszcze dawnej bandery.

## WŁOCHY

*Rzym dnia 30 lipca.* Gazety tutejsze donoszą z *Albanii*, iż wojska tureckie i *Aly* *Baszy Janiny*, stanęły już naprzeciw siebie. Basza chociaż ma 78 lat, okazuje się jednak bardzo czynnym w tej wojnie. Najstarszy syn jego dzielnie mu pomaga.

Sławny rzeźbiarz *Canova* ukończył już posąg *Washingtona*, przeznaczony dla rządu *Zjednoczonych Stanów* północnej *Ameryki*.

Koniuszy królowej angielskiej *Vatsali*, tu dzieł znany *Bergami* i alderman *Wood* przybyli d. 2 sierpnia do *Medyolanu*.

Odebrane w *Ankonie* listy z *Janiny* donoszą, iż *Ali* *Basza* widział się znowu z angielskim wielkorządcą wysp jońskich, który mu oświadczył, iż żadnej pomocy ani pośrednictwa nie może się spodziewać od rządu angielskiego; nie wypada mu bowiem wchodzić w żadne związki ze zbuntowanymi przeciw wielkiemu sułtanowi poddanymi, ile że z portą w pokoju zostaje.

## AFRYKA.

*Maroko 10 lipca.* Duch powstania okazał się w wojsku Cesarza marokańskiego. Jeden pułk gwardyi jego odebrał rozkaz, aby monarsze towarzyszył w podróży z letniego mieszkania *Rebald* do *Maroko*. Oparli się temu żołnierze. Nadaremnie chciano przywrócić karność; pułk udał się do *Fez*, gdzie z wielkim zgiełkiem przyszedłszy, rozmaitych dopuścił się bezprawiów, i zrabował mieszkańców a zwłaszcza żydów. Ruszył potem do *Tctuan*; lecz obywatele uwiadomieni o jego zamiśle, dali odpór, i przymusili do odwrótu. Cesarz udał się z ożęścią pozostałym mu wiernej gwardyi do *Maroko*, lecz żadnych jeszcze nie przedsięwziął środków do poskromienia buntowników. Z tego powodu panuje wielka w całym kraju niespokojność, i interessa handlowe doznają przerwy.

Kurs wileń. na assyg. od d. 24 sierp. rubel sr., 3 r. kop. 80 $\frac{1}{2}$ ; czer. zł. nowy r. 11, kop. 41, stary r. 11 k. 22; imperyał 36 r. 92 $\frac{1}{2}$  kop.

Wilno dnia 30 Sierpnia 1820 roku v. s.

## ANGLIA.

Wczoray po wyjeździe Królowey z izby wyższej, przyjechał pocztą z Włoch Lord Byron; rozumiał, że ją jeszcze zastanie w parlamencie, a potém udał się za nią do domu Lady Francis.

W oknie pewnego domu wystawiono rozciągnięty w wielkich ramach papier, na którym była malowana korona z napisem: *Król i Królowa, sprawiedliwość i prawo dla żon i córek naszych. Precz z fałszywymi świadkami; precz z donosicielami, precz z najętymi szpiegami.*

List Królowey do Króla (obacz *Kuryer Litewski Numer 102*) pozbawia nas wszelkiej nadziei przyjacielskiego ułatwienia nieszczęsnych między nimi sporów, i każe się lękać o spokojność i bezpieczeństwo kraju. Z tego powodu wiele osób wymienia papiery skarbowe na pieniądze. Dziś rano wymieniono ich za 4 miliony funtów szterl., i spadły w cenie.

Odebrano tu wiadomość z *Lisbony*, iż tam z wielkiem upragnieniem wyglądają przybycia generała *Beresford* z *Rio-Janeiro*, w nadziei, iż uspokoi umysły; słyhać bowiem, iż kraj ten chce także konstytucyi.

Nadeszła do gospody *Lloyds* wiadomość iż konsul hiszpański w *Algierze* donosił swojemu dworowi o danym rozkazie eskadrze algierskiej, aby okręty hiszpańskie, hamburskie i gdańskie na morzu chwytala.

Słyhać, iż fregata *Ifigenia*, na której poseł nasz do *Sztokolmu* popłynie, odebrała ważne zapieczętowane rozkazy, które kapitan dopiero w oznaczony odległości na morzu przeczyta.

Na sessyi izby wyższej dnia 15 sierpnia kilku nowych parów wykonawszy przysięgę, zajęło krzesła; byli między nimi: Xiążę *Leinster*, oraz Lordowie: *Guilford*, *Farnham* i *Dundas*. Na wniosek Hrabiego *Liverpool* uchwalono adres do Króla i Xiążęcia *York*, z wynurzeniem uczuć, z powodu śmierci Xiężny *York*. Xiążę *Leinster* oświadczył, iż wszelkimi sposobami opierać się będzie bilowi przeciwko królowey. Lord *Schaftesbury* przeczytał zdanie sprawy kommissyi, radząc, aby członkowie izby odtąd do dalszego czasu zgromadzali się codzień o godzinie 9tęj zrana, i bawili do 6 wieczorem; aby policyanci utrzymywali przywoity porządek, i aby Króla upraszano o przydanie od dnia 17. b. m. straży wojskowej. Przyjęła izba ten wniosek.

## TURCYA.

*Stambuł*, dnia 10 lipca. Była tu okropna rzeź między janczarami i inném wojskiem z powodu interessów *Baszy Janiny*.

Kurs wileń. na assyg. od d. 27 sierp. rubel sr., 5 r.; kop. 80; czer. zł. nowy r. 11, kop. 41, stary r. 11 k. 22; imperyał 36 r. 90 kop.

Wolno Drukować. Ignacy Reszka Radca Koleg. Kom. Cenz. Czł. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi

## W e z w a n i e P e n s y o n a r z ó w.

Od wileńskiej izby skarbowey ninieyszém ogłasza się: iżby wyrażeni w przyłączoney tu wiadomości pensyonarze, którzy niejawili się dotąd dla odebrania swoich pensyi, przybyli do tej izby, skarbowey sami, lub przysłali od siebie z prawnymi dowodami plenipotentów; w przypadku zaś niezgłoszenia się ich w ciągu roku od daty ninieyszego ogłoszenia, taż izba na mocy Ukazu Rządzącego Senatu, pod dniem 25 maja 1806 roku. wykresli ich pensye z rozchodu zupełnie i przyłączy do summ ostatkowego *St. Petersburskiego* kasnaczeystwa. Dnia 14 sierpnia 1820 roku.

Guberski kasnaczeystwa. Naczelnik stoła *Kandratenko*.

Wiadomość sporządzona w Wileńskiej Skarbowey izbie o pobierających pensye, którzy dla odebrania od tejże izby skarbowey naznaczoney pensyi, nieprzybyli. Dnia 14 sierpnia 1820 r.

N.	Rok, miesiąc i dzień Ukazow.	Nazwisko i imię pensyonarzy.	Roczna optata pensyi.		Wyrażenie od jakiego czasu nie przybywają pensyonarze, dla odebrania pensyi.
			rub.	K.	
10d Pensye nadetatowe.					
1	1795 maja 7	Wdowie byłego instygatara Raguskiego za 300 czer. złotych . . . . .	3,047	22	od 1817 roku
2rę Pensye dla byłych w służbie wojskowej.					
2	1816 maja 1	4go Jegierskiego półku kapitanu Bude . . . . .	336	60	od 1818 roku
3	1813 stycz. 6	Permskiego pieszego półku kapitanowi Piesockiemu . . . . .	336	60	od 1817 roku
4	1816 maja 22	Moskiewskiego dragońskiego półku sztabs-kapitanowi Ciechanowiczowi 2mu . . . . .	168	30	od 1818 roku
Uwolnieni ze służby wojskowej za ranami w bitwach i kalectwem szeregowych.					
5	1815 septembra 10	Tobolskiego muszkaterskiego półku Andrzejowi Serhiejewu . . . . .	9	40½	od 1818 roku
6	1817 septembra 16.	Szliselburgskiego muszkaterskiego półku Jakubowi Tilhiejewu . . . . .	9	40½	od 1817 roku
7	1812 lutego 6	Ryżkiej inwalidney roty Michalowi Kostylewiczowi Temuż dodatkowey pensyi za znak odznaczenia wojskowego orderu . . . . .	7	32½	od 1816 roku
8	— —	Teyże komenly Antoniemu Ryniewiczowi . . . . .	2	44	od 1817 roku
9	— —	Azowskiego pieszego półku Atanazemu Sawotinis . . . . .	3	30	
3cie Pensye wdowom i sierotom.					
10	1816 stycznia 27	Zonie zmarłego grodziańskiego wewnetrzney straży batalionu, audytorskiego pisarza Stepanowa . . . . .	2		od 1817 roku

Guberski kasnaczeystwa. Naczelnik stoła *Kandratenko*.

## U w i a d o m i e n i e.

1. Zamierzam pensyi uczniów tak *Gymnazyjnych*, jako też na lekcye *Uniwersyteckie* uczęszczających, utrzymywanej przez *Marcellę Jaccotet*, a o której w numerach poprzedniczych *Kuryera* *Ner* 101 i 105 ogłoszono; jest ułatwienie środków dla obywateli w celu umieszczenia przyzwoitego ich dzieci, i dobrego w naukach postępu. Przepisy utrzymania tego zakładu będą podane od zwierzchności edukacyjnej, a nauczyciel nie zaniedba ścisłego ich wykonania. *Wszelkie nauki* w szkołach publicznych dające się, w jakichkolwiek bądź przedmiotach, będą najsztaranniej w nim powiarywane. Szczególniej o naukę i uprawę w językach, tak nowożytnych jako i starożytnych starać się nauczyciel przedsięwzię, tenże śmie sobie pochlebiać, iż zastąpi na ufność obywateli życzących przy nim umieszczyć swych synów; a razem ze wszelką starannością usiłować będzie, aby powierzona mu młodzież odniosła tę korzyść, jakiej rodzice mają prawo się domagać. Co do mieszkania i innych warunków naydogodniejszych, można się uwiadomić w domu przedtem *Kruszewskiego* dziś *JW. Sierżewicza*, na ulicy *Zamkowej* pod N. 145.

1. Niżej podpisana w zamiarze utrzymywania młodzieży do *Gymnazyum Wileń* uczęszczającej na mieszkaniu, stole, opraniu bielizny, oraz dostarczania innych potrzeb ekonomicznych, ma honor zalecić się szanownym obywatelom którzy zechcą położyć w niej zaufanie we względzie regularnego i ciągłego opatrzenia dzieci swych na lekcye chodząc mających. Żądający więc wejść w umowę raczą się zgłosić do mieszkania mojego w domu niegdyś *JP. Birmana* dopiero *Konstantynowicza* na ulicy *Sawicz* pod N. 51 położonym. *Kuzynowa.*

2. Niżej podpisany, otrzymawszy od *Imperatorskiego Wileńskiego Uniwersytetu* pozwolenie i przepisy na założenie konwiktu męskiego dla dzieci obywatelskich, tak w *Gymnazyum* jako też w *uniwersytecie* tutejszym nauki biorących; mam zamiar ten uskutecznić. Z obowiązku mojego starać się o to naybardziej postanowiłem, aby przy zupełnej korzyści nauk, i ścisłości dozoru nad postępowaniem; młodzież ćwiczyć się też mogła w językach, których potrzeba i użytki są nieodbita. Języki mające się dawać są: *Francuzki*, *Niemiecki*, a dla żądających, i *Włoski*. Względem miejsca, wygód i ceny takowego zakładu, łatwo można być uwiadomionym w mieszkaniu samegoż nauczyciela, na *Szwarcowym zaułku*, w domu *JW. Janowiczowej*. *Józef Méthedy.*

3. W skutek postanowienia *kollegium Ewang. Wil.* podaie się do publicznej wiadomości, że *dworek murowany* do funduszu kościoła *Ewang. Wil. IV. A. W.* należący, na *zaułku* od *wilenskiej* do *tatarskiej* ulicy wiodącym, obok domu *JPana Kąsiry* położony, ze składami rozmaitemi, placem i ogrodem warzywnym, oraz innemi wygodami gospodarskimi, wypuszczony będzie stosownie do prawa przez publiczną licytacyę więcey dającemu, od daty 29 *septembra* roku terażniejszego, w arędę trzyletnią. Życzący więc wejść w posesyę arędowną pomienionego *dworku* raczą przybyć w terminach 6, 9 i ostatecznie 11 *septembra* r. 1. do *kollegium Ewang. Wil.* sessye po południu przy kościele *Ewangelickim* na ulicy *niemieckiej* od godziny 2 do 6 odbywającego; z dostatecznemi wszakże dowodami ewikcyi, iako w rzeczy funduszowej trwałość kontraktu zabezpieczającej. Datt roku 1820 *sierpnia* 26 dnia.

Senior i Notariusz *Kol. Ew. Wil. X. Jan Nikolai*

2. W domu pod N. 262 na przeciw klasztoru *PP. Karmalitanek* między pałacem *JW. Buczyńskiego* prezyd. a klasztorem *WW. ŚS.* są pokoje i stancye ze wszelkiemi wygodami do najęcia rocznie lub półrocznie.

2. Roku 1820 *augusta* 21 dnia po południu stracone zostały w mieście *Wilnie* oryginalne papiery rodowitości szlacheckiej, urodzonemu *Karolowi Franciszkowi Benefeldowi* posługujące, jeśliby kto je znalazł, niech raczy zgłosić się do mnie w domu *Geni* pod *Nrem* 561 na *Zarzęczu* mieszkającego, za co odbierze przyzwoitą nagrodę. O co naypokorniej uprasza podpisujący się. *Stanisław Woyszwiłło.*

## Sądy Exdywizorskie.

1. Sąd *Taxatorsko Exdywizorski* w komplecie *Mikołaja Szukszy* prezydującego, *Józefa Staniewiczza* i *Józefa Swirtuna* exdywizorów w skutek dekretów remisyjnych, jednego sądu *Gl. Litewsko Wileńskiego* 2go Departamentu, w roku 1807 *janury* 11 dnia, drugiego sądu *Ziem. Telszewskiego*, w r. 1811 *marca* 27 dnia, w sprawie *WW. Adama, Jana, Antoniego* i *Edwarda* braci, *Pawliny* i *Maryi* siostr *Sakielów*, *Horodniczyców*, z pretensorami; do dóbr *Koszuć*, stosunki regulującym zapadłych, za uprzedzonym obwieszczeniem tenże sąd exdywizorski, do pomienionych dóbr *Koszuć* zjechawszy, przez rezolucyę w roku upływającym, *augusta* 4 dnia nastalą, w dniu 25, *oktobra* roku teraż. sprawę tychże *WW. Sakielów*, z rozmaitemi pretensorami, za powtórny zjazd, ostatecznie rozsądzić zadeklarował, zatem gdyby wszelkiego tytułu *kredytorowie* w terminie wyrażonym 25 *8bra* w tymże sądzie przez się lub przez plenipotentów swoich jawili się, zapowiedział, o czem ażeby *Redakcyja Kur. Lit.* w gazecie trzykrotnie wydrukować raczyła uprasza. *Józef Swirtun* Prezes *Ziem. Telszew. i Exdyw.*

1. Skutkiem remissy *Miń. Głównego Sądu* 2go Depart. na taxę i *Exdywiziją* dóbr *JW. Władysława Czarneckiego* b. *Chor. W. Xstwa Lit.* orderow pol. kawalera, ad instantiam jego *kredytorow* w r. idącym *mca* *julii* 17 d. zapadłej, Sąd *Taxatorsko Exdywizorski* z dwóch urzędników *Gubernii Miń.* a jednego z *Gubernii Grodzieńskiej* złożony, ad fundum *Hrabstwa Lubieszowskiego* w *pcie Piń. Guber. Miń.* sytuowanego w dniu 14 bieżącego miesiąca zjechawszy, po ufundowaniu *Juryzdykcyi*, po załatwieniu czynnościow pierwszemu terminowi właściwych, a mianowicie po zajęciu funduszow debitora w administracyę, po naznaczeniu wymiarow, i po udecydowaniu *komportaciow* i aktow *żałobami* stron *rekwirowanych*; na zjazd powtórny dla ostatecznego w sprawie *konkursowej* wyrokowania dzień 28 *miesiąca* *januar.* następnego 1821 roku zaderminował, na jakowy termin iżby wszyscy *JW. Czarneckiego Chor.* *kredytorowie* oraz wszelkiego tytułu *pretensorowie*, iako też *debitorowie* onego, iedni dla usprawiedliwienia swoich *dopominkow*, drudzy dla odpowiedzi na *pretensie* do nich regulować się mogące; wszyscy zaś sami osobiście lub przez *plenipotentow* prawnie umocowanych do tego *Sądu* jawili się, sub amissione rei obowiązującej, o czem aby wszyscy jakimi kolwiek *stosunkami* z *massą* *kredalną* połączeni *zawiadomieni* być mogli, (tym celem niniejszą w gazecie *Kur. Lit.* czyni *awizacyę*. Datt 1820 r. *mca* *augusta* 18 dnia.

*Adam Nielubowicz* Podsedek *Ziem. Ptu Piń.* *Exdywizor*, *Józaffat Iwanowski* *Pisarz* *Ziemski*

Ptu Miń. Exdywizor, Jerzy Kuncewicz Pis. Gr. Exdywizor.

Hilary Jakubowski Ziem. Miń. i Edyw. Regent.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski, spełniając dekret Sądu Ziem. Szawel.; z przeznaczeniem tazy i rozdziału dla kredytorów JW. Jozefa Burniewicza vice marszałka Szawelskiego dóbr Paowdruwia i Nemeykszów z attynencyami w pcie Szawel. położonych, oraz wszelkiej bezwzględnie jego własności, dnia 16 lipca terażniejszego roku ferowany w komplecie niżej wyrażonym, dnia 4 terażniejszego sierpnia, do majątku fundowego Paowdruwia zjechał: dzieło Exdywizyi rozpoczął, wszystkie zotwarcie swey jurysdykcyi połączone kwestye, ułatwił; komportacją wszelkich dokumentów, dotey sprawy należących, przez stawiające i niestawiające strony, na dzień 1szy następującego miesiąca września wskazał: a powtórny swój zjazd, dla ukończenia całego dzieła, na dzień 4 października też idącego roku zadeterminował. w tym terminie; aby wszyscy kredytorowie JW. Burniewicza, z dowodami wspierającymi ich należności, dla otrzymania satysfakcyi, pod utratą rzeczy stawali przez niniejszą awizacyą wzywa: 1820 roku sierpnia 16 dnia: protokół podpisali, Ziem. Szawel. i Exdywizor. Prezydent Tomasz Herubowicz, Ziem. Szaw. i Edyw. Sędzia Ludwik Billewicz, Sędzia Ziem. Telsz. i Exd. Tadeusz Milwid.

O zgodności z protokółem zaświadczam; Ziem. Szawelski i Exd. Reg. Franciszek Piotrowicz.

1 Za remissą Sądu Ziem. Ptu Szawelskiego dnia 13 marca z przeznaczeniem Exdywizyi dóbr Kiewnar z attynencyami w pcie Szawelskim położonych, dziedzictwa WW. Arnolfa Granicznego i Jacka Ziemskiego Sędziów Kiewnarskich; kolejno podziału tychże dóbr między rodzeństwem zapadłego Sąd podkomorsko Exdywizorski w miejscu przepisanem dnia 10 terażniejszego mca złożony, pierwiastkowe kwestye ułatwił, na dzień 1 lipca komportacją zadeterminował, a powtórny swój zjazd dnia 3 listopada zakreslił. W jakim czasie aby wszyscy kredytorowie, zesłego Józefa Kiewnarskiego Czesnika Xstwa Zmudz. oycy Arnolfa i Jacka oraz zesłego Erazma Kiewnarskich synów z dowodami wspierającymi ich pretensye do poszukania należności stawali, przez niniejszą awizacyą pod upadkiem rzeczy wzywa. 1820 roku maja 11 dnia. Jan Przeciszewski Podkomorzy Ptu Rdsień. i Edyw. Tomasz Herubowicz Prezydent Ziem. Szaw. Ludwik Billewicz Sędzia Ziem. Szaw. Regent Franciszek Piotrowicz.

2. Za Rozkazem Jego Imperatorskiej Mości. Wypis z Dekretu sądu rozbiorowego fortuny JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Jenerala woysk Polskich jurysdykcyą swoją na gruncie dóbr miasteczka Młynowa w Gubernii Wołyńskiej ptcie Dubieńskim sytuowanych mającego.

Roku 1820 mca julii 29 dnia. Gdy sąd Gł. Departamentu cywilnego Gubernii Kijowskiej z powodu upadłego kompromissu w prowincjach Litewskich między JW. Alexandrem Hrabią Chodkiewiczem a jego kredytorami przedsięwziętego, rozwiązując tak rapport Sądu niniejszego roku i mca idących dnia 7go pod Nrem 114 do siebie nadesłaney, jako też próby w znaczney liczbie wierzycieli tegoż JW. Hrabiego Chodkiewicza do siebie podane, celem rychlejszego uspiechu i zakończenia rozbiorowego dzieła dostrzegłszy, iż likwidacya długów wierzycieli Gubernii Kijowskiej, Wołyńskiej i Mińskiej dokonaną została, w ukazie swym pod dniem 20 teraż. mca lipca za Nrem 1444 sądowi niniejszemu między innymi przepisano

mi polecił: iżby sąd ten nayrychley przyspieszając pożądaný skutek przez wierzycieli JW. Hrabiego Chodkiewicza kończąc dzieło rozbiorowe, inwentaryczną dobr, i stanowaniem massy, oraz uczynieniem kollokacyi zajął się; a po nayrychlejszym zey czynności zaskutecznienu, dzieło całe w tenże Departament na rewizyą przesłał. Sąd przeto do zaskutecznienu takowego Ukazu zabierając się zdecydował, imo Ponieważ w zupełności prawie likwidacya długów wierzycielskich w prowincjach Kijowskiej, Wołyńskiej i Mińskiej mieszkających zaskutecznią została, a kilku tylko wierzycieli (jak z objawienia poprzedniczego, plenipotenta massy wykazuje się) dotąd długów swoich dla zaliczenia na massie rozbiorowej nieobjawili; osobno zaś JW. Rozalija z Xiążąt Lubomierskich Hrabina Rzewuzka, lubo pretensyą swoją z tytułu opiekowania się JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza nad jej majątkiem do massy niniejszey oświadczyła, i w tym porządku komportacyą dokumentów przez swojego archywiście, W. Wiszniowskiego dopełniwszy; porządkiem prawnym jednak oney, do sądu niniejszego z powodu nieprzybycia W. Zelenieckiego pełnomocnika swojego nie przyniosła; na niepewne którego przybycie sąd w dalszym przedsięwzięciu niniejszego dzieła oczekiwać niemogąc, w późniejszym czasie do terminu niżej zamierzonego, aczby i za przeniesieniem sądownictwa do miasteczka Czarnobyli w Gubernii Kijowską powiat Radomyślski przyzyscia teyże JW. Rzewuzkiej dozwolić. 2do Stosownie do zaleceń Departamentu Kijowskiego, sąd niniejszy do usposobienia annexów w ustanowieniu massy potrzebnych, zabierając się ze składu swojego sędziego Radomyślskiego do dóbr czarnobylskich w Gubernii Kijowskiej a powiecie Radomyślskim położenie mających, a Podsejda powiatu Dubieńskiego do dóbr Petrykowskich w Gubernii Mińskiej ptcie mozyrskim będących z przeniesieniem z miejsca niniejszey jurysdykcyi w tamte strony sądownictwa, dla wyprawdania i sprowadzenia inwentarzów wykomenderować. 3tio Wierzycielom Gubernii Kijowskiej, Wołyńskiej i Mińskiej jeszcze dotąd nielikwidującym się, likwidacyi przez czas pobytu sędziego Radomyślskiego w miasteczku Czarnobyli dozwolić. 4to Ponieważ sąd rozbiorowy po zaskutecznienu przedsięwziętey inwentaryczny dóbr, i za przeniesieniem na powrót sądownictwa swojego do dóbr Gubernii Wołyńskiej powiatu Dubieńskiego do miasteczka Młynowa, i po dopełnieniu w tamtey prowincyi podobneyze inwentaryczny dóbr w dniu 15 3bra idącego roku zaimnie się nieodstępnie stanowaniem massy dóbr o prowincjach Kijowskiej, Wołyńskiej i Mińskiej będących, a po wykonaniu i tey czynności przyzwoitym porządkiem czynić będzie kollokacyą. Przeto o takich czynnościach wierzycieli massy niniejszey, szczególnie dotąd nielikwidujących się, aby się niewiadomością w razie zadeklarowanego onym przed czynić się mającą kollokacyą upadku nie wymawiali zawiadomić i tym celem plenipotenta massy, aby nayprzód niniejszą rezolucyą do akt powiatowych Dubieńskich a potem do Redakcyi Kur. Lit. niezwłocznie podał obowiązacz. Czytano roku 1820 dnia 29 julii, na oryginalne podpisy osób zasiadających są takowe. Sędzia Ziem. Ptu Radomyślskiego Jan Zaleski, były Podsejda Ziem. Ptu Dubieńskiego, Jan Józef z Dobry Dobrzański. Zgodno z protokółem świadczę, Sędzia Ptu Radomyślskiego Jan Zaleski.

Roku 1820 dnia 29 julii, niniejszą rezolucyą wolno do druku podać, jak wyżej sędzia Radomyślski Zaleski,

### Przedaż publiczna.

3. Od mińskiego gubernialnego rządu ogłasza się: iż w tymże rządzie w czasie zjazdu szlacheckiego do Mińska dla wyboru urzędników, zaliczając się na bobróyskich drugiey gildy kupców Kancelsonach, skarbową różnego zwania niedoimkę, w ogóle rub. 2,454 kop. 21½, będą przedawać się drewniane domy matki ich, żydówki Itki Kancelsonowej, znajdujące się w mieście Bobruysku; zateń życzący nabydź tako domwey,

zechcą przybydź do tego gubernialnego Rządu na terminy: pierwszy dnia 20, drugi 24 terażniejszego mca augusta, a trzeci od dnia wydrukowania za trzy miesiące, gdzie znajdą opisanie tych domów i ich wartość. Dnia 7 augusta 1820 roku.

Sekretarz F. Arcimowicz.

### W e z w a n i e.

3. WEDLE UKAZU JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rosyą etc.

Piotr Choroszewski Sędzia Ziem. Wilkomirski  
Andrzej Bobrowicz Prezydent Grodz. Zawileyski,  
Adam Jasiński Pisarz Ziem. Upit. Jakób Towiański Pisarz Ziem. Wileń. Bonifacy Winicza Sędzia Grodz. Brasław. Stanisław Giesztort Sędzia Grodz. Kowieński. Oznajmujemy tém naszym urzędowem czteroniedzielnem obwieszczeniem JW. Antoniemu Prozorowi Wojew. Witeps. i kawalerowi dłużnikowi, a zaś JW. Michałowi Hrabi Tyszkiewiczowi Prezyd. Sądu Granicz. Guber. Wileń. Woyciechowi Pustowskiemu aktualnemu stanu konsyliarzowi i kawalerowi, Józefowi Łopacińskiemu Rot. i kawalerowi narodowey successorom zeszey Woyciechowskiemu, Hipolitowi Wołkowi Prezyd. Sądu Granicz. Ptu Wileń. Józefowi Hrabi Załuckiemu Fligel adjutantowi Jego Imperatorskiej Mości kawalerowi, Hrabi Załuckiemu Kamerjunkturowi Jego Cesarzkiej Mości, JO. z Hrabiów Załuckich Lubomirskiej, successorom po zeszey s. p. Jeneralowej Grafini Igielsztromowej, Ottonowi Graffowi Igielsztromowi Jeneralowi woysk Rossyjskich kawalerowi Orderów, Konstancyi z Xiążąt Poniatowskich Tyszkiewiczowej Marsz. Lidz. Annie z Tyszkiewiczów Potockiej Koniuszynie, Korolinie matce Edmundowi i Celestynie potomstwu Sulistrowskim Kamerjunktur JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI w asystencyi opieki oraz wszystkim dalszym kredytorem i pretensorem: iż stosownie do Remissy Sądu Głównego Departamentu Guber. Wileń. w roku teraż. 1820 r. mca marca 1go dnia zakroczoney, taxą i exdyvizyą wszelkich funduszow JW. Antoniego Prozora na satysfakcyą jego wierzycieli przeznaczającej, po nadejściu pierwszych dwóch zjazdów, w terminie z niniejszego cztero-niedzielnego obwieszczenia przypadającym, niezawodnie w komplecie pierwszym do majątności Mazuryszek w Wilchskim ptcie położoney zjedziemy, dla expedyowania poruczonego nam Remissą Sądu Gł. Exdywizorskiego dzieła. Dat roku 1820 mca augusta 21 dnia. Roku 1820 mca augusta 21 dnia Woźny niżej podpisywy świadczę iż tego obwieszczenia urzędowego czteroniedzielnego kopije z instancyi WW. Piotra Choroszewskiego Sędziego Ziem. Wilkom. Andrzeja Bobrowicza Prezyd. Grodz. Zawileyskiego, Adama Jasińskiego Pisarza Ziem. Upit. Jakóba Towiańskiego Pisarza Ziem. Wileń. Bonifacego Winicza Sędziego Grodz. Brasław. Stanisława Giesztora Sędziego Grodz. Kowień. JW. Antoniemu Prozorowi Wojewodzie witep. Michałowi Hrabi Tyszkiewiczowi Prezesowi Sądu Gran. apelac. Guber. Wileń. Woyciechowi Pustowskiemu aktualnemu stanu Konsyliarzowi, Józefowi Łopacińskiemu Rot. i kawalerowi narodowey, successorom zeszey Woyciechowskiemu, Hipolitowi Wołkowi Prezesowi Sądu Gran. Wileń. Konstancyi z Xiążąt Poniatowskich Tyszkiewiczowej Mar. Lidz., Annie z Tyszkiewiczów Potockiej, Józefowi i Karolowi Hrabiom Załuskim JO. Francisce z Załuskich Lubomirskiej successorom zeszey s. p. Jeneralowej Igielsztromowej, Ottonowi Graffu Igielsztromowi Jeneralowi od infanteryi kawaler. Orderów, Korolinie matce Edmundowi i Celestynie nieletniemu potomstwu Sulistrowskim Kamer. Dw. Jego Imperatorskiej Mości, oraz dalszym wszystkim kredytorem i pretensorem jednym oczwisto w ręce, drugim w majątności Mazuryskach, tudzież do gazety Kur. Lidz. podałem, i o zjeździe Sądu Exdyw. do majątności Mazuryszek w terminie z obwieszczenia wypadającym oznajmiłem. Dat ut supra Jan Kisiel Woźny Ptu Wileńskiego.

Roku 1820 mca augusta 21 dnia przed A-

ktami Grodz. ptu Wileńskiego stawając obecnie Woźny w górze wyrążony relacyą podanego obwieszczenia zeznał. Przyjąłem Józef Towiański Grodz. Wileń. Regent.

### NOWE DZIEŁA.

1. W Księgarni XX. Pijarów na ulicy Dominikańskiej u Alex. Zolkowskiego, wyszło nowe dziełko:

Dzieciom dla ich rozrywki i nauki, niektóre zabawniejsze historye z różnych dziejów świata dawniejszego zebrane, przez Franciszka Karpińskiego, 8vo w Wilnie 1820, kop. 75 sr.

OGRODY PÓLNOCCNE czyli zbiór wiadomości o rozmnażaniu i pielęgnowaniu drzew owocowych i roślin ozdobnych, o inspektach, treybhauzach i oranżeryach, oraz o utrzymaniu roślin kwiatowych w pokojach, OBYWATELSTWU PROWINCY LITIEWSKIEY przypisane, przez Józefa STRUMLEŁA. W Wilnie nakładem i drukiem A. Marciniowskiego, 1820 z 6cią tablicami na miedzi rytymi, w oprawie włoskiej z okładką drukowaną. Całe wydanie na papierze klejowym. Cena exemplarza na papierze pięknym srebrem rubli 2, na zwycaynym rubel i kopiejek 60 Dostać można w Redakcyi Kuryera Litewskiego.

3 Niżej podpisana przedałam wieczyście dom mój mirowany w mieście Wilnie pod N. 13 przy Wielkiej ulicy sytuowany, JP. Tichonowi Żralowiczowi Zaycowowi Kupcowi Miasta Wilna, oczem uwiadamiając przez gazetę Kur. Lit. wzywam mogących mieć jaką należność z tego domu, ażeby raczyli jak nayrychley jawić się do tegoż JP Zaycowa, w nadmienionym domu handel i mieszkanie mającego. Marcyanna Wilgocka.

### Z b i e g ł y.

1. Z majątku Boryszyna, 2 mile od Nowogródka odległego, dziedzictwa JW. Wornilowicza z dnia 8 na 9 augusta zbiegł pisarz fabryki piwney zabrawszy kasę: zowie się on Jakób Bieliński porucznik od inżynierów i odmiennic w innych atestatach Józef Wielopolski chydraulik, czełk stary do lat 50; siwe włosy kędzierzawe, szepłuni dla popsutych zębów, rachował nayczęściej po niemiecku, używa wiele wódki i lulki, umie rysować, wiele mówi o hydraulice że ją umie, nayczęściej chodzi od dworu do dworu z suppliką o wsparcie, z atestatami przez siebie ponapisowanem, ktoby o tym zbiegu dał wiedzieć, osadziwszy go w jakim sądzie lub u siebie zatrzymawszy rubli 50, a ktoby tego dostawił rub. 100, że dostanie nagrody słowem uczciwym zaręcza dziedzic tego majątku.

### Arendowna dzierżawa.

3 Od Rządu gubernialnego wileńskiego ogłasza się: iż z powodu niejawienia się do tego gubernialnego Rządu na terminy naznaczone, życzących wziąć od dnia 23 przeszłego mca apryla na lat 12 w dzierżawę arendowną murowanego domu kupca Alexandra Sluckiego w Wilnie na przedmieściu Zarzeczcu położonego, wziętego pod dozór skarbowy, dla zaspokojenia zaległych na Sluckim z trunkowego odkupu niedoimek, naznaczone nanowo terminy: dnia 6, 9 i 11 następującego miesiąca septembra terażniejszego roku; a zatém życzący wziąć w arendę na lat 12 luby na czas krótszy wspomniony dom, i znajdując się przy nim browar, zechcą przybydź na terminy naznaczone do tego gubernialnego Rządu, gdzie okazane im będą warunki; a ponieważ w tymże domu znajdują się dwie bramy i dwie oficyny, tedy życzący wziąć w arendę mogą licytować w ogule wszystkie wyrażone zabudowania, lub osobno każdą połowę i browary. Dnia 17 sierpnia 1820 r. Sowiećnik Ławrynowich. Sekr. Kazimierz Nowicki.